

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

So že začeli.

Celjsko nemčurstvo, in kar je ž njim v zvezi, je že začelo sistematično ščuvanje zoper sokolsko slavnost, ki se ima vršiti dne 15. avgusta v Celju.

V prvi vrsti ščuje nemško časopisje. Nemški narod se pač lahko sramuje tega svojega časopisja, zakaj sredstva, s katerimi deluje to časopisje, so skoz in skoz nedostojna in nemoralna. Zdaj čitamo skoro dan na dan v nemškonacionalnih listih poročila o sokolski slavnosti. In kar se trdi, je izmišljeno, kar se piše, je laž. Namen temu počenjanju je očiten. Po malem se hoče nahujskati javno mnenje zoper prireditelje sokolske slavnosti, v vladnih krogih se hoče obuditi nazor, da hočejo Slovenci provzročiti nered in izgrede, razupit celjskim barabam in njihovim pokroviteljem pa se hoče podžgati pogum, da bi posnemali tiste nemške junake izza lanskizh grehov, o katerih tolovajskem počenjanju pričajo celi kupi sodnih aktov.

Celjsko nemčurstvo se pripravlja na izgrede. O tem ni nobenega dvoma. To priča počenjanje nemških listov, in tudi že počenjanje tistih katilinarskih eksistenc celjskih, katere se pri napadih na Slovence pošiljajo prve v ogenj.

Tako je „Tagespošta“ priobčila včeraj brzogajke iz Celja tendenciozno vsebino, da se po Savinjski dolini strastno agituje za mnogobrojni naval kmetskega ljudstva v Celje dne 15. avgusta.

„Grazer Tagblatt“, ki v svoji prilogi „Deutsche Stimmen“ za ljubljanske Nemce vse to in še več v imenu pravičnosti zahteva, kar celjskim Slovincem v glavnem listu za brezstridnim cinizmom odreka, je „Tagespošta“ še prekosil. Ta list prinaša v današnji številki poseben, prestreljen tiskan članek, v katerem kleveče, da je bilo na shodu v Žalcu kmetsko ljudstvo pozvano, naj pride v Celje, „damit die Deutschen Cillis wie ein Hauch zerstieben“, da hodijo po Savinjski dolini slovenski agitatorji od vasi do vasi, in pripovedujejo slovenskim kmetom, da pride 15. avgusta cesar Franc Jožef v Celje, da pa ga hočejo celjski Prusi pregnati, vsled česar, da je

dolžnost slovenskega kmetskega ljudstva, priti dne 15. avgusta v neštevilnih množicah v Celje, da varujejo cesarja.

Kar pišeta „Tagespošta“ in „Grazer Tagblatt“ je od konca do kraja izmišljeno, je od prve do zadnje črke sama laž. Pa kaj tem nemškim „Ueberrmenschen“ za jedno laž več ali manj, samo da se doseže namen na zgoraj in na spodaj!

Druga taka laž se je že pred nekaj dnevi raztopila v svet. Poročalo se je, da je dr. Sernec na shodu v Žalcu kmete harangiral za obisk Celja dne 15. avgusta. Ta trditev je popolnoma neresnična, kar je dr. Sernec pribil v svojih popravkih. Vzlic temu vzdržujejo brezsrčni nemški listi svojo trditev, dasi zamore vsak udeleženec žalskega shoda izpričati, da dr. Sernec sokolske slavnosti, s katero nima on prav ničesar opraviti, v svojem govoru niti omenil ni.

Da pa se razvidi perfidnost natolcevanja na dr. Serneca, bodi omenjeno, da je na žalskem shodu neki drugi govornik dejal, da naj kmetje le prihajajo na naše slavnosti v Celje, a da jim tam ni treba družega storiti, kakor mirno stati in gledati, in vse celjsko nemčurstvo se bo poskrilo kakor ščurki pred lučjo.

Zakaj nemški časopisi rinejo dr. Serneca naprej in podtikajo njemu besede, katerih ni izustil, je pač lahko uganiti. Celjskemu nemčurstvu, kateremu je dr. Sernec trn v peti, hočejo s tem na umeten način razgreti kri, na zgoraj pa hočejo — denuncirati.

Pa tudi celjsko nemčurstvo samo se je že začelo gibati. Po mestu se raznaša izrek zloglasnega podžupana Rakuscha, iz katerega se da sklepati, da bi ta mož tudi letos rad nekaj tacega vprizoril kakor lani, če bo mogel. In značilno je, jako značilno, da so ravno magistratni uradniki začeli že zdaj rogoviliti po Rakuschevih navodilih. Tako je zloglasni mestni uradnik celjski Sonnenburg prišel te dni izzivat pred celjski „Narodni dom“. Kar brez vsacega povoda se je zaletel v več gospodov, ki so stali pred „Narodnim domom“ ter jih začel v blaglasni celjski nemščini psovati „Windische Trotteln, seid's froh, dass ihr in den

Strassen Cillis ungeohrfeigt herumgehen derfts“ itd. itd. Kakor rečeno, je Sonnenburg mestni uradnik celjski. To je pri celi tej zadevici najznačilnejše, kajti po smešni Pommerjevi interpelaciji so celjski magistratni uslužbenci najvzornejši uradniki na svetu. Celjski okrajni glavar, pred čigar okni se je zgodilo Sonnenburgovo izzivanje, naj se popraša: kje je krivda.

Sonnenburgovo izzivanje se je zgodilo ravno tisti dan, ko je bil celjski župan slovesno vmeščen. Okrajni glavar grof Attems je Stigerju prav pristrčno čestital, a dasi govore sodni akti, kako žalostno ulogo je Stiger igral za časa lanskizh izgrediv, se mu vendar ni zdelo umestno, opozoriti župana na njegove dolžnosti.

Župan je v svojem govoru ubral druge strune. Zatrdil je, da bo svojo narodno dolžnost vedno izpolnjeval, zajedno pa obljubil, da se interesom nenemških someščanov ne zgodi nikaka krivica.

Župan bo imel v kratkem priliko, pokazati, kaj si je pri ti obljubi mislil. Slovensko prebivalstvo v Celju ima pravico javno nastopati in javno prirejati narodne veselice in slavnosti, župan pa ima dolžnost, vzdrževati mir in z vso odločnostjo ščititi vdeležnike taci slavnosti. Dne 15. avgusta bomo videli, če bo Stiger mož beseda. Po tem, kar se je lansko leto zgodilo, pa nikakor ne kaže, se nanj zanašati. Ščuvanje nemških časopisov in raznih krvoločnih celjskih hujskačev je toliko, da bi se lahko zgodila kaka nesreča, ako bi oblastva peklensko početje sicer maloštevilne, a do skrajnosti podivjane celjske nemčurske klike tako mirno in od daleč gledala kakor lansko leto.

Treba je samo nekoliko dobre volje od strani poklicanih faktorjev, in celjska slavnost se bo izvršila nemoteno in v najlepšem miru. Naj bi oblastva uvaževala lanske izkušnje in poskrbela kar treba, da se ne bo kalil javni red.

V Ljubljani, 12. julija.

K položaju.

Državnozbornski podpredsednik dr. Z.ček je poročal svojim volilcem v Kelču ter se iznova izrekel proti oktroiranju. Dejal je,

da se državni zbor bržčas razpusti. Pa naj se že odloči vlada za razpust ali pa če skliče državni zbor v jeseni zopet, je dejal Začek, naš odgovor ostane vedno isti, da hočemo enakopravnost. Obstrukcije ne bomo delali za vsako ceno; za spravo smo pripravljeni. Inomoško glasilo katoliško-narodne stranke se izreka proti oktroiranju novega državnozbornskega pravilnika ter pravi, da so Ebenhochovi predlogi — prav tako pogrešni kakor Grabmayrovi. „Linzer Volksblatt“ pa zagovarja Ebenhochu ter izjavlja, da katoliški narodni stranki ne bo več možno hoditi s Čehi, ako bodo nadaljevali obstrukcijo in da se stara večina ne bo dala več zlepit. Le če se Čehi zavežejo, da ne bodo več obstruirali proti neljubi vladi, se da večina iznova ustvariti, sicer pa ne.

Angleška eskadra v Trstu.

V tržaški luki leži 28 avstro-ogrskih in 40 angleških bojnih ladij. Angleško sredozemsko eskadro vodita admiral sir John Fisher in contre-admiral lord Charles Beresford, znan vsled svojega junaštva napram Mahdistom, ko je poskusil rešiti Gordona iz Chartuma. Angleži so napravili izlet v Miramare in v Postojino. Na ladijah so se vršili banketi, na katerih so se bratili naši in angleški pomorščaki, in katerih so se vdeležila tudi načelnštva tržaških oblastev, na čelu jim namestnik Gošes. Angleška eskadra odrine iz Trsta v soboto. En del pojde na Reko, drugi del pa v Benetke. „Information“ piše o tem posetu angleške eskadre: Avstrijska bojna mornarica je angleške tovariše pozdravila najpriščneje, saj čuti tudi ona, da je Anglija najstarejši zgodovinski zaveznik Avstrije, da je edina evropska država, ki ne more nikdar hoteti, nam vzeti kaj, ki pa se more pač interesirati za to, da se nam kaj dá, ali da si vzamemo sami kakor smo si v Bosni. Razmere med kabineti v Londonu in na Dunaju niso bili nikdar pristrčnejši kakor sedaj; razmere so se vsled južnoafričanske vojne, in vsled lojalnega postopanja Avstrije med to vojno še bolj utrdile. Dejstvo pa, da se sedaj angleške in avstrijske čete na daljnem vshodu boré zjedinjeno, more narediti razmere še intimnejše. Tudi fak-

LISTEK.

Najdenček.

Ruski spisal Anton Čehov.
(Konec.)

Migujev je prišel iz sence na cesto, zalito z luninim svitom in je razvezal zavojček in pogledal otroka.

„Spi,“ je zašepetal. — „Glej ga, nos ima malce izbuknjen, kakor oče... Spi in ne čuti, da ga gleda rodni oče... Drama, dete... Nu, kaj češ... Oprosti, dete... To je pač odločno tako...“

Kolegijski asesor je trenil z očmi, in zazdelo se mu je, da mu po lici polze nekaj kakor mravlje... Zavil je spet otroka in šel naprej. Vso pot do Melkinove vile so se tol-pila v njegovi glavi socialna vprašanja, v prsih ga je pa grizla vest...

„Ako bi bil jaz pošten človek, pljunil bi na vse, šel bi s tem otrokom k Ani Filipovni, pokleknil bi pred njo in dejal: Odpusti! Kriv sem! Muči mene, a nedolžnega otroka ne bodeva gubila. Otroka nimava; vzemiva ga za svojega! Dobra ženska je, soglašala bi z menoj... In tako bi bilo moje dete pri meni... Eh!“

Dospel je do Melkinove vile in se ustavil, ne vede prav, kaj začeti... Zdelo se mu je, da sedi doma v sobi in čita časnik, a okoli njega se mota dečko z malce zakrivljenim noskom in se igra s čopki, visečimi na vrvi njegove suknje, katero nosi v domačem življenju; paralelno s temi predstavami pojavili so se mu v mislih njegovi namežikajoči mu tovariši, njegova ekselencia, mrmrajoča in trkajoča mu po rami... V duši je čutil poleg očitajoče vesti nekaj nežnega, toplega, otožnega...

Kolegijski asesor je previdno položil otroka na stopnico terase in mahnil z roko. Spet so se mu po vsem životu vsipale mravlje...

„Oprosti, otrok, meni podlecu!“ je zamrmral. — „Ne zameri mi!“

Stopil je korak nazaj, a takoj odločno zakašljaj in rekel: „E, vsejedno! Pljuvati sem hotel na vse! Vzamem ga, in ljudje naj govore, kar hočejo!“

Migujev je vzel otroka in se brzih korakov vrnil, od koder je prišel.

„Naj govore, kar hočejo,“ si je mislil. — „Tako pojdem in poklekнем in rečem: „Ana Filipovna!“ Ona je dobra ženska, razumela bo... In gojila ga bova... Ako je deček, nazovemo ga Vladimir, ako je deklica,

tedaj Ana... Pod starost nama bo vsaj v tolažbo.“

Kakor je sklenil, tako je tudi storil... Stokaje, zamiraje od straha in srama, poln nadej in neizrazne radosti je stopil v svojo vilo, šel naravnost k ženi in pokleknil pred njo...

„Ana Filipovna!“, je izpregovoril, plakaje in polagaje otroka na tla. — „Ne izvoli me kaznovati, dovoli, da izpregovorim besedo grešnik! To je moje dete... Ali pomniš Agnjuško? glej... padel sem v skušnjava.“

Brez zavesti od sramote in strahu, ne čakaje odgovora, skočil je, kakor da bi bil tepen, in pobežal na čisti zrak...

„Tukaj zunaj počakam, dokler me ne pokliče“, si je mislil. — „Sedaj je najboljšje, da jo pustim, naj pride k sebi.“

Hišnik Ermolaj je šel z balalajko mimo njega, pogledal ga in skomizgnil z ramami... Črez minuto je spet prišel mimo in spet skomizgnil...

„Hm! poslušaj historijo! prosim“, je zamrmral, smeja se. „Prišla je pred trenutkom, Semen Erastovič, tukaj sem perica Aksinija. Položila je neumnica svoje dete na teraso, na ulici, in dočim je sedela pri meni v sobi, vzel ji je nekdo in odnesel otroka... Čuden slučaj!“

„Kaj? Kaj govoriš?“ je zakričal na vse grlo Migujev.

Ermolaj, objasnjeva se si jezo gospodovo po svoje, se je popraskal za ušesom in vzdihnil. „Oprostite, Semen Erastovič“, je dejal iznova, — „sedaj je bila napeljana voda na moj mlin... brez tega ni možno... brez babe ne gre, to je.“

In pogledal je na široko odprte, zlobno začudene oči svojega gospoda, skesano vzdihnil in nadaljeval: „To je seveda greh, a kaj začeti... Vi ste prepovedali, spuščati tuje ženske v dvor, to je res, a kje vzeti svojih... Prej, ko je bila tukaj še Agnjuška, nisem iskal tujih, ker sem imel — svojo, a sedaj, sami vidite... brez tujih si ne morem pomagati... Ko je bila tu Agnjuška, ni bilo nobenih nerednostij, ker...“

„Poberi se, potepuh!“, je zakričal nad njim Migujev, zateptal z nogami in se vrnil v sobo.

Ana Filipovna, presenečena in ozlovoljena, je sedela na prejšnjem mestu in ne-prestano objokanih oči zrla na otroka...

„Nu, nu...“ je zamrmral blede Migujev in krivil usta v prisiljen nasmeh. — „Samo pošalil sem se... To ni moj otrok, nego... nego perice Aksinije. Samo pošalil sem se... Nesi ga hišniku!“

tum, da pozdravljajo nemški nacionalci avstro-angelsko intimnost z besnim kričanjem, je dokaz, da je ta intimnost naši državi koristna. Sistem, ki bi ugajal Schönererjancem, bi bil gotovo nevaren.

Vojna na Kitajskem.

Šanhajska poročila so trdila, da se je začelo klanje v Pekinu že 18. junija ter da so bili v noči od 30. junija do 1. julija pomorjeni vsi tujci s poslaniki vred. Še predno pa se je to zgodilo, sta — tako se je poročila — bila cesar in cesarica vdova ujetnika princa Tuana ter sta se zastrupila. Sedaj pa se javlja, da je dobil nankinški podkralj Lihungčang pismo, katero je odposlal kitajski cesar šele 2. julija. Iz tega sledi, da do 2. julija cesar ni bil zastrupljen. V tem pismu omenja cesar samo umor japonskega legacijskega tajnika Tugiyame, umora nemškega poslanika Kettelerja in drugih poslanikov pa cesar ne omenja. To je vsekakor čudno. Ali cesar za umore ni vedel? — Ali se klanje sploh ni vršilo? — Ali je morda pismo falsificirano? Guverner v Šantungu je poslal 4. julija konzulom v Čifuju brzojavko, da so poslaniki v Pekinu iz nevarnosti, in da ustaja ponehuje. Pariški kitajski poslanik pa je 10. t. m. naznanil zunanjemu francoskemu ministru, da mu je Lihungčang iz Kantona sporočil, da je dobil iz Pekina brzojavko, ki naznanja, da so bili vojaki in ustaši, oblega-joči poslaništva, odbiti ter da se polagoma razhajajo. Potemtakem je skoraj verjetno, da se klanje v Pekinu sploh ni vršilo. Ali pa so začeli morda Kitajci lagati in so vse te brzojavke gola laž. Nerazumljivo je potem, da poročajo iz Šanhaja, da je izdal princ Tuan razglas, v katerem se imenuje naravnost cesarja, hvali boksarje ter imenuje troje princev za poveljnike boksarjev. Kje je torej resnica? Nekateri listi trdijo, da se je miroljubnemu in tujcem pravičnemu princu Čingu posrečilo udušiti ustajo v Pekinu, a zakaj se proglašajo potem Tuan cesarjem? Vsekakor nimamo o položaju v Pekinu, o usodi poslanikov in cesarja nobenih docela zanesljivih poročil. Jasnejše je stanje v Tsientsinu. Tam se godi mednarodnim četam skrajno slabo. „Daily Express“ je dobil iz Čifuja poročilo, da je 4. t. m. 75.000 Kitajcev s 100 topovi napadlo Tsientsin, katerega je branilo 14.000 mož mednarodne vojske. Kitajci so bili odbiti, toda mednarodne čete so imele največje izgube. Zlasti so trpeli Japonci in Rusi. Ruska kompanija 120 mož je izgubila razen 5 mož vse. Tudi nemški oddelek je imel velike izgube. Angleži so izgubili 30 mož; 250 ranjencev in bolnikov, med temi največ Seymourjevih vojakov, se je odpe-
ljalo po čolnih v Taku. Med potom so jih večkrat napadli Kitajci. 6. t. m. so Kitajci iznova napadli Tsientsin. Po Šurnem boju je mednarodno topničarstvo Kitajce odbilo. „Daily Express“ javlja, da je došlo v Taku 22.000 japonskih vojakov, med temi 5000 konjenikov. Japonci imajo seboj 1200 topov, med temi 36 velikih. Tudi zdravnike, nosilce in zrakoplovce imajo seboj. Nadpoveljnik Japoncev bo ali general Nodza ali Oyama. Tekom 8 dni dospe še jedna japonska divizija. Vseh skupaj pride okoli 60 tisoč Japoncev. 30.000 Rusov stoji že pri Arbinu, južnovzhodno Kirinu, t. j. v Mandžuriji. Tam divjajo boksarji strašno.

Južnoafričanska vojna.

„Mala“ vojna v Južni Africi se nadaljuje. Dne 4. julija je manjši oddelek Burov vznemirjal 5000 Angležev, ki so korakali proti Heidelbergu. Angleži so izgubili 7 mož. Dne 2. julija so ujeli Buri pri Kronstadtu angleškega kapitana in majorja. Dne 5. julija pa so prestavili Buri svoje taborišče k Neelspruitu. General Rundle je šel dne 9. t. m. rekognoscirat okoli Senekala, Biddulphsberga in Tafelberga ter ni našel nobenega Bura. Menda so se Buri umaknili k Ficksburgu in k Retiefsneku pri Bethlehemu. Generala Clements in Paget sta 7. t. m. dospela v Bethlehem. Dewet je odklonil, da bi se udal. Angleži so vzeli sovražni-kove postojanke, in Buri so se umaknili. Tekom tega meseca se je število angleških bolnikov jako pomnožilo. Vse bolnišnice so prenapolnene. V Senekalu so pa vse hiše polne bolnikov in ranjencev. Dobra je zategadelj opazka lista „Manchester Guardian“, ki piše: Že pred jednim mesecem so londonski časopisi izjavljali, da je vojne konec. Vzlic temu pa so bili zadnji štirje tedni za Angleže jako skrbni polni. Nesreča je, da kitajska aféra od-
vrača javno pozornost od južnoafričanske

vojne. Brez te afere bi javnost boljše razumela dogodka. Tako na pr. je burška vlada popolnoma v soglasju z burškim prebivalstvom. Mogli smo teritorij republike Oranje anektirati, toda bivši predsednik Steyn ima danes več simpatij kot kdaj prej. Zvestoba in udanost do Angležev sega med Buri le tako daleč kakor sežejo naše puške. General Paget naznanja, da so Buri v Oranje proglasili Bethlehem za drugo glavno mesto. V Londonu se je objavila nova listina o izgubah Angležev do 30. junija. Po tej listini je padlo 457 častnikov in 7283 mož. Ti so mrtvi. Ranjenih je bilo 828 častnikov in 10.701 mož. Kot neozdravljivo bolni in pohabljeni so bili poslani nazaj v domovino: 844 (!) častnikov in 18.433 (!!) mož. Ujetih pa je še 65 častnikov in 3624 mož. Skupne izgube (brez sedaj po bolnišnicah ležečih) zna-
žajo torej 2394 častnikov in nad 40.000 mož.

Dopisi.

Iz Dola, 7. julija. Pred nekaj dnevi se je dopisnik iz Rajhenburga jezil nad svojim župnikom, da ni pri procesiji na dan sv. Petra in Pavla pripustil, da bi se tamošnja požarna bramba udeležila procesije s čeladami na glavi.

Naš župnik g. Karol Ceme je pa vse drugačen mož. On gre celo sam z majhno čepico na glavi, če nese Sv. Rešnje Telo bodi pri procesiji, ali če nese kakemu bolniku zadnjo popotnico. Sicer pa se prav redkokdaj zgodi, da bolniku zadnjo željo izpolni.

Ni dolgo tega, da sta v enem tednu morala dva bolnika umreti, ne da bi bila prejela sv. popotnico, akoravno so župnika za Božjo voljo prosili, naj ju pride obhajati. Oče neke na smrt bolne deklice prišel je v nedeljo dopoldne k župniku Cemetu, in ga prav lepo prosil, naj gre v bližnji Podgrad, da se hčerka prav slabo počuti in da ne bo de noči preživela, na kar se je župnik zadržal: „Danes ne grem, naj počaka do jutri po sedmi uri zjutraj“. Ves obupani oče je šel domov in našel svojo hčerko v zadnjih zdihljajih. Kmalu potem je mirno v Gospodu zaspala.

Isti dan popoldne šel je oče zopet k župniku. Komaj je stopil čez prag sobe, oglasil se je župnik: „Kaj si zopet tukaj? Kaj nisem povedal, da pridem jutri po sedmi uri zjutraj?“ Kmetič je z objokanimi očmi odgovoril: „Gospod! Nisem jih prišel v tej zadevi nadlegovat, ampak le povedat, da je moja hčerka umrla. Bilo ji je zelo hudo, da niso prišli s sv. obhajilom“. Župnik pa ga je kar zavrnil: „Vse njene grehe vzamem nase, saj je bila še mlada“. Drugi slučaj se je pet dni pozneje zgodil. Župnik je človeka iz Beričevega, ki je prišel klicat obhajilo, zavrnil, češ: „Zdaj bo kmalu poldan, grem h kosilu: popoldne ob 3. uri pridem“. A ni mu bilo treba hoditi. Bolnik je ob 1. uri popoldne, ne da bi prejel sv. zakramente, preminul. Pogreba pa župnik ni zamudil, in tudi dobro zasoljen račun je napravil za zadolženega kmetiča.

Vprašamo vas, gospod župnik, ali so to krščanske dolžnosti katoliškega župnika? Pa recite še, da vera peša! Kdo je temu kriv?

Zdaj hodi župnik prav pogosto v Ljubljano. Menda se hodi grehov, katere je od neprevidenih bolnikov prevzel, očistevati. Naj le hodi, a mislimo, da ga takih grehov, ki jih je iz same lenobe prevzel, še sam škof Bonaventura ne opere.

Za danes naj to zadostuje. Drugič povemo župniku Cemetu še kaj več.

Iz Godoviča, 11. julija. Dne 9. t. m. ob polu 11. uri dopoldne je nastal v hiši posestnika Ivana Pagona ogenj. Provročil ga je petletni fantič, kateri se je z užigalnicami na hlevu igral. Orodje in živina se je rešila do jednega prašiča, kateri je sam v ogenj, oziroma v goreči hlev nazaj všel. Največja hvala za rešitev orodja in za omejitve ognja gre našemu vrlému žandamerijskemu stražmoštru, gospodu Josipu Kožuhu, kateri je neutrudno preplašeno in vse zbegano ljudstvo vodil pri rešilnih delih. Lepo se je zahvaliti tudi dimnikarskima pomočnikoma Antonu Fuchsu in Josipu Matuzu iz Idrije, katera sta v največjem ognju in z nevarnostjo za svoje življenje veliko hišne oprave iz hiše skozi okna rešila. Čez vse se je pa zahvaliti prostovoljnim gasilcem na Črnem vrhu,

posebno gospodu načelniku Ivanu Lam-petu, ki so, dasi 8 km od nas oddaljeni, bili precej z vsem gasilnim orodjem nam v pomoč. Resnično, da je ljudstvo pridno delalo pri lokaliziranju ognja, vendar je bila jako velika nevarnost za celo vas, ker je manjkalo vode. Sreča naša je bila, da je veter ugodno pihal, drugače bi bila šla cela vas v pepel. Pri tem slučaju je bilo razvidno, kako je naša revna vas potrebna vodovoda, za katerega imamo močan iz-virek, in za katerega že več let prosimo, ali žalibog še vedno brez uspeha.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. julija.

— **Osobne vesti.** Višji računski svet-nik g. Viktor Colloretto v Ljubljani je šel v pokoj, in dobil tem povodom naslov računskega ravnatelja. — Absolvirani pravnik g. Viktor V. Schwegel je ime-novan konceptnim praktikantom pri poli-tični upravi na Kranjskem.

— **Sada ili nikada.** Fran Folnegovič izdal je pod omenjenim naslovom malo brošurico, v koji daje svojemu narodu obilo visokodonečih svetov. Vsi dobromisleči in neodvisni Hrvati naj se združijo v jedno samo hrvatsko stranko, vodja in glava pa naj ji je dr. Bresztyenski, sedanjí načelnik združene opozicije v saboru! Dr. Bresztyenski, s svojimi ultramontanskimi načeli, postal je prijatelj Folnegoviču vzor Hrvata! Kakor cenimo načelnika združeni opoziciji, vendar pa si ne moremo misliti, da so na-čela tega moža tisto zdravilo, ki naj ozdravi vse rane na telesu hrvatskega na-roda. V kolikor pridemo v poštev „planinski Hrvati“, mora se naš odgovor glasiti: ni-kada! Pa tudi v drugem se s Folnegovičevimi nazori ne strinjamo. Jedno samo stranko hoče imeti! Vse to pa utemeljuje več ali manj s frazami, koje smo tudi pri nas že dostikrat čuli, ter jih še čujemo. Tudi pri nas jih je še nekaj, ki bi nepre-stano najraje živeli od samih kompromisov, ki neprestano kličejo k slogi, bratoljubju in miru! Ali pri nas so ti politiki le težaki klerikalstva, ter se morajo — vzlic svojim visokodonečim frazam — zadovoljiti s prav ponižnim in nizkim sedežem — na tleh med dvema stoloma! Bojimo se, da tudi prijatelj Folnegoviču ne odide jednaka usoda!

— **Po morali sv. Liguorija.** Nezmot-ljiva papeža Pij IX. in Leon XIII. sta mo-ralno teologijo sv. Alfonza de Liguorija ex cathedra potrdila in jo kanonizirala kot na-vodilo pri pouku in za vsa moralna vprašanja. Sv. Alfonz de Liguori pravi sam (Li-guori Theol. moralis Tom. V. p. 712., 713.), da mora vsak duhovnik njegovo moralno vsak dan studirati, da se posamezne nauke neizbrisno utisne v spomin. Po tej moralni teologiji (Tom. I. p. 263., 264.) pa se duhov-niku ni treba ravnati po svoji vesti. Po tej moralni teologiji je dovoljena tudi kriva prisega s tem, da se rabijo besede, ki imajo več pomenov. (Tom. II. p. 255., 256.) „Tako more kdo, vprašan, če nekaj ve, kar bi rad prikril, odgovoriti: Pravim ne. To more imeti smisel: Izgovorim besedo „ne“ ali jaz odgovarjam z ne.“ Po tej moralni teologiji se sme resnica prikriti in utajiti celo s prisego (Tom. II. p. 259., 260.) Sploh je po tej knjigi, katere nauke naj vsak du-hovnik po svetega pisatelja navodilo na pa-met zna, dovoljena skoro vsaka kriva pri-sega, da se le utaji resnica. Koliko bolj je potem dovoljeno pošiljati listom, ki so kaj neljubega razkrili, popravke. Tak po morali sv. Alfonza de Liguori sestavljen popravek smo dobili z Ribnega. Glasi se tako-le: „Sklicevaje se na § 19 tisk. zakona zahte-vam, da v „Slovenskem Narodu“ priobčite v postavni dobi sledeči popravek: Ni res, da sem podpisani, kar se mi očita, na jedno letošnjih pobinkoštnih nedelj preklel kako hišo ribnske duhovnije radi tega, ker se je ondi binkoštni ponedeljek plesalo, res pa je, da je podpisanemu popolno neznano, da bi bili kje binkoštni ponedeljek plesali, res je, da sem na l-tošnje pobinkoštno nedelje bral le samo škofovski pastirski list, res je tudi, kar so mi priča vsi moji duhovnjani, da o plesu sploh nisem govoril, in da tedaj nisem imel nikake prilike radi plesa farane preklinjati. — V Ribnem, dne 6. julija 1900. — Josip Pristov, zač. vpok. župnik.“ — Gospod Josip Pristov naj nikar preveč ne zameri, če mu povemo, da mu nobene besede ne verjamemo.

— **Bojkotiranje gostilničarjev.** „Slo-venec“ kliče sinoči na boj zoper gostilni-čarje, ki so naročeni na naš list. Klerikalci so vse gostilničarje razdelili v dva tabora, v razbojnike in v poštene. Razbojniki so pred vsemi ljubljanski gostilničarji, potem sploh vsi tisti, kjer duhovnik ne dobi za-stonj jesti in piti, končno tisti, ki niso kle-rikalni. Pošteni pa so tisti, ki so naročeni na duhovniške časopise za častikrajo, in ki žive po morali sv. Alfonza Liguorija, o kateri morali si naši čitatelji lahko majhno sliko narede po tem, kar najdejo v da-našnji številki na drugem mestu. No, to razdeljevanje gostilničarjev v razbojnike in poštene ne bo nikogar žalilo. Koga naj pa še kak pop razžali? „Slovenec“ pledira za to, naj se razglase imena tistih „poštenih“ gostilničarjev, ki so naročeni na klerikalne liste, da se bodo vedeli letovičarji ravnati. To je izvrstna misel. Mi jo toplo pozdrav-ljamo in obljubimo že danes, da bomo tisti imenik „poštenih“ gostilničarjev ponatisnili. Bomo videli, kdo se bo smejal. Sodimo, da mi, zakaj doslej je še tako, da je vse klerikalni letovičarje prav lahko sešteti na prstih jedne roke! Za slučaj, da bi „Slo-venec“ pozabil razglasiti imena svojih somišljenikov, prosimo naše prijatelje, naj nam sporoče tiste gostilničarje, ki so na-ročeni na klerikalne liste, jih bomo pa mi objavili, da bodo vedeli naši somišljeniki, katerih gostiln se jim je ogibati.

— **Prazniki sv. Cirila in Metoda.** „Slovenec“ piše v št. 154., da rimski odbor za svete obrede ni nepristopen prošnjam, če že Slovenci na vsak način hočejo god omenjenih svetnikov obhajati dne 5. julija. „Slovenec“ namigava, da zamore ta odbor praznik sv. Cirila in Metoda pomakniti tudi mej večje praznike (dup. maj.) in celo mej še višje (dup. II. cl.) Pobožni Slovan, kaj hočeš še več? „Treba je trkati in vrata se ti odprejo“, dostavlja diplomat pri „Slovencu“. Zdaj boš pobožni Slovan vendar razumel. To je prav navadna stvar, ki se da po številkah razjasniti! — Slovan ima ta dva svetca rad. Da se malo razjeziš in o teh svetcih premišljuješ, postaviš jih je omenjeni odbor na ponižno mesto. Zdaj, ko v „Slovencu“ navedeno bereš, boš vendarle razumel! Trkati je treba pri odboru za svete obrede v Rimu. Ti rimski višji duhovniki so vajeni dobro živeti. Sestradani Lah jim ne da dosti. Avstrijski in tudi slovenski kraji so zanje še vedno dobra molzna krava. Da bi sami od sebe željo Slovencev izpolnili — beži no! Da bi se odredil taki praznik na dan 5. julija in dup. maj. ali celo dup. II. cl. napravil, tega ti rimski višji duhov-niki ne razumejo. Slovence dobro poznajo. Naši škofje so večkrat v Rimu. Letos je tudi bilo nekaj slovenskega terciarstva tam; dali so nam v Rimu slavnega doktorja Žitnika in še slavnjšega dr. Ušeničnika. Trkati je treba z lirami, s cekini; vzame se pa tudi avstrijski papirnati denar in tem ljubše, če so tisočaki. Potem dobiš svoje svetce, dobiš praznik, kadar hočeš in tudi radeče v koledarju naslikane. Naj kdo, ki ima dosti prostega časa, premišluje o tem, koliko ni od zibeli do groba zada-čenega! Menda ne bo ničesar našel. Plenice in žebli krste so zadržane in istotako vse kar je vmes. Tudi nebese in pekeli in vice. Žalostno je to „civilizirano“ življenje na zemlji in tudi onstran groba ni brez daca. Kako že pravi Mefisto: „Die Kirche hat einen guten Magen! Hat ganze Länder aufgefressen und doch noch nie sich über-gessen.“ —a—

— **„Glasbene Matice“** redni občni zbor je danes zvečer ob 8 uri v društvenih prostorih.

— **Trgovska in obrtniška zbornica** imela bo v petek, dne 13. julija 1900 ob 2. uri popoldne v magistratni dvorani sejo. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila predsedstva in poročila: 3. o prošnji kranjske zdravniške zbornice za odpis zborničnega prispevka, 4. o re-kurzu mestne hranilnice ljubljanske radi predpisa zborničnega prispevka, 5. o spre-membi zborničnega zakona in o reviziji zborničnega volilnega reda, 6. o vprašanju, če je trgovec z mešanim blagom upravičen, dati obleko delati in potem prodajati, 7. o spremembi pravil okrajne bolniške blagajne v Novem mestu, 8. o vprašanju, če smejo trgovci z mešanim blagom in z železnim blagom trgovati s kolesi, 9. o prošnji ob-čine Bloke za štiri živinske semnje, 10. o tržni tarifi za semnje v Mirni peči, 11. o tarifi javne tehtnice v Ivančni gorici, 12. o

prošnji za dva direktna voza na progi Ljubljana-Beljaki in narobe.

— **St. Jakobska - Trnovska moška podružnica sv. Cirila in Metoda** bo imela v torek dne 17. t. m. ob 8. uri zvečer svoj občni zbor v „Katoliškem domu“ v bralni sobi. Zajedno bo tudi volitev društvenega odbora.

— **25letnica.** Kranjski vojaški veteranski kor obhaja prihodnjo nedeljo, 15. t. m. svojo društveno petindvajsetletnico. Tem povodom imajo člani zjutraj ob polu 9. uri v šentjakobski cerkvi mašo, katere se udeležijo v paradni obleki. Popoldne tega dne se bo vršila na Koslerjevem vrtu velika društvena veselica, pri kateri bodo sodelovali iz posebne prijaznosti: vojaška godba c. in kr. 27. pešpolka ter pevsko društvo „Ljubljana“. Začetek veselice ob 4. uri popoldne, vstopnina 40 vin. — Zvečer zažiganje umetelnega ognja.

— **Izlet na Višarje** priredi „Slovensko planinsko društvo“ v nedeljo, 15. t. m. Odhod iz Ljubljane v soboto (14. t. m.) o polnoči, povrat v nedeljo zvečer. Društvo je poskrbelo za to, da se za izletnike bere sv. maša, pri kateri bodo planinski pevci peli.

— **„Zveza slovenskih kolesarjev“** je ustanovila, kakor smo bili že poročali, letos več novih pomočnih postaj, in sicer večinoma na Kranjskem, kjer vozi največ slovenskih kolesarjev. Toda tudi druge slovenske pokrajine dobe v kratkem zvezne postaje, zlasti Goriška in Spodnje Štajersko. Razun tega pa začne zveza delovati tudi na drugem polju. Zaznamovati hoče vse nevarne klanec v širni slovenski domovini s tablicami, da se v bodoče s tem preprečijo eventualne nesreče. Ker pa odbor „Zveze slovenskih kolesarjev“ sam ne zmora tega obširnega dela, prosi tem potom vse slovenske kolesarje in prijatelje kolesarskega športa, da mu gredo i pri ustanovitvi novih postaj i pri zaznamovanju nevarnih klanecv radovoljno na roko z nasveti, katere naj blagovolijo doposlati zveznemu odboru v Ljubljani.

— **Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo** je predvčeršnjim slovesno praznovalo svojo 25letnico.

— **Iz Novega mesta.** Tukajšnja uniformovana meščanska garda priredi dne 15. julija t. l. petindvajsetletnico blagoslovljenja svoje zastave s sledečim vspešnim: Dne 14. julija t. l. ob 9. uri zvečer mirozov; dne 15. julija ob 5. uri zjutraj budnica, ob 11. uri dodolne sv. maša na prostem, ob 1. uri slavnostni banket v Brunnerjevi gostilni in potem koncert ravno tam. Upati je, da se bode slavnost prav lepo obnesla, kajti poveljništvo je vse potrebno že ukrenilo. Omeniti moramo, da ima garda od Njih Veličanstev presvitlega cesarja in pokojne cesarice podarjeno krasno dragoceno zastavo, na katero je garda seveda po vsej pravici zelo ponosna, in katera nam je ob enem porok, da je obstanek garde kakor že skozi 500 let še vedno jednako čvrst. V slučaju slabega vremena preloži se bode slavnost na drugo nedeljo t. j. dne 22. julija.

— **Iz Skomarja** se nam poroča: Dne 9. t. m. zjutraj je pobelila slana vso tukajšnjo okolico. Ljudje kaj tacega tako pozno v poletju ne pomnijo, kljub temu, da leži Skomarje 944 m nad morsk gladino. Znatne škode slana ni povzročila.

— **Angleško sredozemski brodovje** v Trstu. Poroča se nam: Ves Trst je pokonci. Od vseh strani prihajajo ljudje, da si ogledajo veliko angleško brodovje, ki je prišlo v ponedeljek semkaj. To brodovje šteje 40 ladij in je med njimi nekaj pravih kolosov. Prvo mesto zavzema seveda angleški admiralski ladiji „Renown“, na kateri se vozi zapovednik brodovja, podadmiral Fisher, in „Ramillies“, na kateri se vozi kontreadmiral Beresford. Avstrijsko brodovje šteje 28 ladij. Sprejem angleškega brodovja je bil seveda sijajen. V torek se je večje število angleških in avstrijskih častnikov odpeljalo v Postojino. Tam jih je okr. glavar pozdravil na kolodvoru in jih peljal v jamo, kateri se gostje niso mogli načuditi. Jama je bila krasno razsvetljena, vhod pa je bil okrašen s cesarskimi in s kranjskimi zastavami, nad katerimi je vihrala angleška zastava. Ob 2. uri popoldne so se zbrali častniki v velikem hotelu na lunch, pri katerem je svirala vojaška godba. Ob 5. uri popoldne so se častniki vrnili v Trst. Včeraj so se častniki odpeljali v Lipico, kjer so bili na cesarjeve troške pogoščeni. Danes, v četrtek, bo v

Trstu razsvetljava. Na angleških ladjah delajo zanj velikanse priprave. Vse ladje bodo električno razsvetljene in se bo porabilo samo žarnic nad 100 000.

— **Izpred sodišča.** Pred več dnevi smo poročali, da je bil dijak Anton Novak obdolžen prestopka tatvine. O tej stvari se je vršila danes pri okrajnem sodišču obravna, pri kateri se je izkazala obdolženčeva nedolžnost in je bil vsled tega Anton Novak oproščen.

— **Ukradene šolske knjige.** Starinar g. Gregor Pugel nam poroča z ozirom na našo notico o ukradenih šolskih knjigah: Jaz sem že 24 let starinar v Ljubljani. Knjige mi je 7. t. m. dopoldne prinesel neznan mi dijak velike postave in čedne zunanosti. Ker je zdaj konec šolskega leta in proda mnogo dijakov knjige, kupil sem rečene knjige, ne vede, da so ukradene ter iste pred svojo prodajalnico na štantu razstavil. Drugi dan je prišel k meni neki drugi dijak in povedal, da so knjige ukradene. Te knjige se nahajajo zdaj pri meni. — Očitno je, da se hoče g. Pugel ubraniti suma, kakor da je vedel, da so kupljene knjige ukradene. Tega pa ga nihče ne dolži, ker ve celo mesto, da je poštenjak.

— **Umobolna.** Marija Slak iz Mirne peči je hotela včeraj ob pol 4. uri popoldne na prostoru mej Gerberjevo in Krejčijevo hišo skočiti v Ljubljano, kar pa se ji je zabranilo. Prepeljali so jo v norišnico na Studenec.

— **Izgubljene stvari.** Ivan Bolta, moker v Študentovskih ulicah št. 11, je izgubil 9. t. m. na poti od Rudnika do Ljubljane zlato verižico z medajlonom, v katerem je bil vdolan črn kamen z vrezano zamorčovo glavo. — Na poti od Radeckega ceste skozi Št. Petersko cesto do Marijinega trga je bila izgubljena srebrna ura s kratko verižico, na kateri je visel kompas. — Na Mestnem trgu je izgubil včeraj šolski učenec Ludovik Jordan srebrno uro, katera je imela na pokrovu vrezano njegovo ime.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 1. do 7. julija kaže, da je bilo novorojencev 15 (= 22,27‰), mrtvorojenec 1, umrlih 23 (= 34,15‰), med njimi jih je umrlo za tifuzom 2, za vratico 1, za jetiko 7, za vnetjem sopilnih organov 3, za različnimi boleznimi 10. Med njimi je bilo tujcev 8 (= 34,7‰), iz zavodov 11 (= 47,8‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 6, za škarlatico 4, za tifuzom (domača) 2, za dušljivim kašljem 1 oseba.

* **Angleška eskadra na Reki.** V soboto pride na Reko 14 bojnih ladij z 80 topovi in 5500 ljudmi. Ladije so te-le: oklopnice: „Ramillies“ 14 180 ton, s 14 topovi in 710 ljudmi. Na njej je kontreadmiral lord Beresford. „Illustrions“ 14 000 ton, s 16 topovi in 760 ljudmi. „Royal Severeing“ 14 260 ton, s 14 topovi in 790 ljudmi. „Ocean“ 12 950 ton, s 16 topovi in 790 ljudmi. Križarice: „Astraca“ 4360 ton, s 4 topovi in 320 ljudmi. „Pyramus“ 2184 ton, s 6 topovi in 320 ljudmi. „Vulcan“ 6620 ton, s 8 topovi in 430 ljudmi. „Dryan“ 520 ton, s 22 topovi in 100 ljudmi. Potem je 6 torpedovk.

* **„Božji namestnik“?** Državno pravdnštvo v Regensburgu je dalo zapreti s tiralnico preganjanega kooperatorja Rätha. Ta — kakor pravi Koblar — „božji namestnik“ je v Mitterteichu na bavarsko-češki meji po zimi zlorabljal šolske dečke. In sicer je delal to v šoli za katedrom, doma v svoji sobi in celo v gostilnici. Ko so otroci povedali, kaj počenja z njimi Räth, je Räth pobegnil v Švico. Toda bavarska vlada je prosila švicarsko vlado, da Rätha, ki je nevaren otrokom, zapre. To se je zgodilo in Rätha so prepeljali orožniki v Regensburg, kjer je bil obsojen v ječo za 1½ leta.

* **Odvedena deklica.** „Glos Narodu“ poroča o afəri 18letne židovke Blime Kornreich takole: V hiši Leiba Kornreicha, najemnika in posestnika v Kamieniec pri Ropczyce, so v saboto (9. julija) tam zbrani židje iz okolice pretepali 18letno Blime Kornreich, ker se je že dalje časa pripravljala, da se da krstiti. Zaprl so vrata in okna, privezali ubogo žrtev za roke in noge na postelj ter se posvetovali, kako naj umre. Blime pripoveduje, da je med tem na krščanski način molila, naj bi jo rešil Jezus. Ker se posvetovanje — pripoveduje Blime — ni dognalo, so jo začeli

mučiti. Židje z nečloveškim očetom vred so začeli privezati deklo bítí s palicami, železnimi kosi, s pestmi in z vsem, kar so dosegli, tako da se je večkrat onesvestila. Ker je kričala, so prihiteli sosedni kmetje. Nato so jo zaprlí židje, ki so se bali pravice, v zamreženo sobico. Drugi dan se je posrečilo nekemu kmetu z zvijačo rešiti deklo v sosednjo faro, odkoder so jo prepeljali v samostan. Ker so prišli židje, so obdali samostan kmetje in zapodili žide. Tako „Glos Narodu“, znan antisemitski list v Krakovem. Kaj je resnica, dožene obravnava. Dejstvo je, da je deklo odvedeno v samostan.

* **Dunajska policija** je priznana dobra za izsledovanje zločincev, toda za občinstvo, ki ni zločinsko, se dunajska policija ne meni. Takih slučajev navaja dunajsko časopisje skoraj vsak teden več. V soboto pa se je pripetil zopet tak slučaj, ki je naravnost škandalozen. Neko deklo se je zastrupilo z arzenikom. Njen oče je iskal pol drugo uro zdravnike, a ni našel nobenega doma. Prosil je pomoči prvega policaja, a ta mu je dejal, da dotična hiša, kjer se bori s smrtjo nesrečno deklo, ne spada v njegov rayon in je obrnil obupanemu očetu hrbet. Drugi policaj je dejal, naj le išče dalje zdravnika in gre potem na stražnico. Tretji, katerega je oče prosil, naj pokliče rešilno družbo, je rekel, da mora priti najprej zdravnik, potem se sme klicati šele rešilna družba. Končno je šel vendar neki redar z očetom — bilo je ob pol 8. uri zvečer — k dekletu, ki se je borilo v smrtnih težavah in bljuvalo. Toda redar, mesto da bi dekletu pomagal, je začel samomirliko izpraševati: „S čim ste se zastrupila? Kakšen je bil strup? Kakšen okus je imel?“ Potem pa je dejal: „Da, res je, zastrupila se je z arzenikom!“ In ker je dekletu za hip odleglo, je še rekel: „No, bo že boljše“ ter — šel. Ker je moral oče ob 9. uri zvečer v službo, je ostalo deklo brez pomoči. Ko se je vrnil drugo jutro domov, je našel hčer že mrtvo. Ta slučaj je za dunajsko policijo in za ondotne zdravstvene razmere zares jako sramoten!

* **Kitajska kultura.** V Evropi je mnogo idealistov, ki govorijo o „visoki“ kitajski kulturi ter trdijo, da se Kitajci le branijo zamenjati staro svojo, zelo pravno kulturo s kulturo blazirane Evrope. V listu „Missions Catholique“ pa poroča abbé Garnier o strašnem mučenju Evropejcev. Na prvem mestu je omeniti klofutanje. Dva rablja zgrabita žrtev, jo vržeta ob tla na kolena ter jo začneta bítí z neko pripravo, ki ima obliko štirih sešitih podplatov. Klofute padajo na jedno lice, ali pa na obe. Udarci so tako strašni, da oteče vsa glava, in da izpadejo zobje. Misijonarji morajo večkrat prestatí tako klofutanje. Drugo mučilo je nekaka kletka, v kateri mora ždeti človek sključen in se ne more ganiti. Druga kletka pa je taka, da gleda glava iz nje, in da se noge komaj dotikajo tal. Človek se v tej kletki davi, a vendar ostane živ. Potem rabijo stiskalnice za noge in roke. S temi se polomijo vse kosti. Nadalje režejo s človeka v pramenih kožo. Smrtna kazen je ali zadavljenje ali obglavljenje. Hujše je zadavljenje. Pri tem privežejo človeka na nekak križ. Okoli vratu mu denejo zanjko, katero zadrignejo par hipov in jo zopet razvežejo, da se kaznjene opomore. To delajo tako dolgo, dokler ne izdihne. Najstrašnejša kazen pa je takozvana „počasna smrt“. Kaznjence zvežejo, poleg njega pa denejo več nož in nožičev. Na vsakem je zapisan del človeškega telesa. Ako seže krvnik po nožu, na katerem je zapisano n. pr. uho, mu odreže uho. Potem seže po drugem nožu, na katerem je zapisano n. pr. nos, in odreže mu nos. Tako reže krvnik kaznjencu posamezne dele tako dolgo, dokler ne dobi v roke noža z napisom „vrat“ ali „srce“. S tem nožem mu prereže vrat ali mu ga zabode v srce, ter tako reši žrtev nadaljnjih muk. Taka je kitajska „kultura“.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 12. julija. Najnovejše poslanske izjave so brez posebnega pomena. Nacionalec Kaiser je blizu Opave priredil shod, na katerem se je seveda izrekel za nemški državni jezik. Pfersche je svojim volilcem pisal pismo, v katerem pravi, da s sedanjim parlamentom ni ničesar opraviti, in da bi bilo najbolje, če se razpišejo nove

volitve. Žaček se je v Kelču izrekel zoper oktroiranje jezikovnega zakona in novega pravilnika.

Praga 12. julija. „Politik“ poroča, da je vlada izgotovila načrt za nov državnozborski pravilnik. Po tem načrtu se bodo poslanske dijete pavšalirale na letnih 2400 gld. Določí se, da je poslanec, ki se nedostojno obnaša, izključiti za nekaj sej, in da jim je za tiste seje odtegniti primeren znesek od pavšaliranih dijet.

London 12. julija. Po poročilih iz Kapstadta je določeno, da po končani vojni postane Bloemfontein glavno mesto južnoafriških „provincij“.

Berolin 12. julija. Nemški konzul v Či-Fu poroča, da poslaniki v Pekinu niso več v nevarnosti in da pojema revolucija.

London 12. julija. „Daily Express“ poroča, da je izšla proklamacija s podpisom „Tuan, cesar“, v kateri je rečeno, da se kitajska vlada na vse načine trudi, rešiti poslaništva. Če bi se to ne posrečilo, zadela bi krivda inozemske vojske, ki pustošijo deželo in ubijajo Kitajce.

London 12. julija. Iz Šanhaja se poroča, da je dobil podkralj Li-Hung-Cang cesarski ukaz, da naj pride nemudoma v Pekin.

London 12. julija. Kitajska vlada je razposlala velesilam naznanilo, da odklanja vsako odgovornost za nastale izgrede, katere so po njeni sodbi povzročili Evropejci s tem, da so kitajsko ljudstvo provocirali in z orožjem čestokrat tako ravnali, da je bil marsikak Kitajec ubit. Kitajska vlada pravi, da ne želi vojne z velesilami in da bo storila, kar je v njenih močeh, da se napravi mir.

London 12. julija. „Daily Express“ poroča, da so Kitajci po 6 ur trajajočem boju zopet zavzeli arsenal v Tientsinu. Evropska armada ima neki velike izgube.

London 12. julija. Po sodbi japonskih krogov utegne vojna trajati 2 ali 3 leta.

Narodno gospodarstvo.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

VII. Zbornični svetnik Oroslav Dolenc poroča o vprašanju, če smejo železje pri stavbah samo ključavničarji ali tudi mizarji nabijati.

Pri razsoji tega vprašanja se je ozirali na eni strani na tehnične momente, na drugi pa na § 36 obrtnega reda, ki določa, da je o obsegu kake obrtne pravice razsojati na podlagi vsebine obrtnega lista ali koncesije, in pa na § 37 obrtnega reda, ki pravi, da ima vsak obrtnik pravico vsa dela, ki so potrebna za popolno dovršitev njegovih izdelkov, zjediniti, to je sam izvršiti, in imeti za to potrebne pomožne delavce tudi drugih obrtov (ne pa tudi vajencev drugih obrtov).

Če se oziramo na to določbo, moramo reči, da ima mizar na svojih lesnih izdelkih, to pa takih, ki se dajo rabiti že sami na sebi, ne da bi jih bilo treba trdno zvezati s kako drugo stvarjo, vsled česar bi se le postali porabni, da ima torej na lesnih izdelkih, kakoršni so na pr. hišna oprava, pač pravico nabijati železje, na pr. ključavnice, katere si pa seveda mora nabaviti pri dotičnih za izdelovanje ali prodajanje takih predmetov upravičenih obrtnikih. Kajti hišna oprava, kakor omare, mize, skrinje itd., je šele takrat popolnoma izdelana in porabna, kadar je na teh predmetih nabito železje, ključavnice itd. Tako nabijanje zahteva tudi posebnega ravnanja z lesom, pri finejšem delu in boljšem materialu pa tudi večje pazljivosti in izurjenosti.

Toda okno, vrata in drugi stavbeni predmeti sami na sebi niso porabni in mizar jih je z ozirom na svoj obrt izvršil takrat popolnoma, kadar jih je dovršil v vseh lesnih delih. Mizar prevzame pri sta bi lesna dela, ključavničar pa železna. Po mnenju odsekov je torej mizar upravičen nabijati železje na samo ob sebi porabne predmete, kakor je hišna oprava, ne pa na stavbene predmete, za kar je pa upravičen ključavničar in to tembolj, ker je treba včasih tako železje prenameriti ali celo prekovati, kar gotovo ne more biti delo mizarjev.

To mnenje more odsek podpreti tudi z mnogimi odločbami namestništev in drugih zbornic.

Odsek predlaga torej: Zbornica poročaj v zmislu teh izvajanj obrtni zadrugi v Novem mestu. — Sprejeto. (Dalje prih.)

Pri Ervinu Burdyk-u, lekarju v Škofoj Lokli se dobi (321-44)

ustna voda

z novim antiseptikom katero je sestavil zobozdravnik dr. Rado Frlan, katera ohrani zobe zmiraj zdrave in bele, ter zamori vsako gnjilobo. Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane 2 kroni, po pošti 2-05 kroni.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 10. julija: Jožefa Gruber, delavka, 19 let, Resljeva cesta št. 27, legar.

V deželni bolnici:

Dne 10. julija: Jožefa Zupšek, delavka, 54 let, jetika.

V hiralnici:

Dne 7. julija: Franja Kržnar, dninarjeva vdova, 60 let, ostarelost.

Dne 10. julija: Jožef Kalan, posestnikov sin, 43 let, vnetje prs.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji tlačni tlak 756-0 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
11.	9. zvečer	734-5	15-7	sl. svzhod	del. oblak.	00 mm.
12.	7. zjutraj	732-9	11-3	sl. svzhod	jasno	
	2. popol.	730-8	25-0	sr. jzhah.	pol. oblak.	

Srednja včerajšnja temperatura 17-0°, normala: 19-7°.

Dunajska borza

dne 12. julija 1900.

Skupni državni dolg v notah	97-65
Skupni državni dolg v srebru	97-25
Avstrijska zlatna renta	115-30
Avstrijska krona renta 4%	97-—
Ogrska zlatna renta 4%	115-40
Ogrska krona renta 4%	91-—
Avstro-ogrski bančni delnice	1715-—
Kreditne delnice	679-—
London vista	242-40
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118-60
20 mark	23-69
30 frankov	19-30 1/2
Italijanski bankovci	90-85
C. kr. cekini	11-33

Zahvala.

Za mnogostransko izraženo sočutje ob bolezni in smrti našega iskreno ljubljene sina, oziroma brata, strica in svaka, gospoda

Pavla Homanna

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo dragega ranjega k večnemu počitku izrekamo tem potom vsem udeležencem iz Radovljice, Bleda, Lesca in okolice srčno zahvalo. Osobito pa se še zahvaljujemo slavnemu deputaciji prostovoljne požarne brigade z Bleda, slavnim radovljiški godbi, vsem darovateljem krasnih vencev, kakor tudi č. gg. pevcem za krasno, v srce segajoče petje. Iskrena zahvala vsem!

(1379)

Radovljica, dne 12. julija 1900.

Leopoldina Homann.

Otvoritev trgovine.

Usojam si častitemu občinstvu v mestu in na deželi uljudno naznanjati, da sem **dne 1. julija 1900 otvoril**

na sv. Jakoba trgu št. 6

trgovino s specerijskim blagom.

Blago je dobre kvalitete in po jako nizki ceni. V zalogi imam vsakovrstne potrebščine, kakor **kavo, sladkor, cipebe, olje, sir** itd.

Postrežba točna in povsem rečna.

Priporočajoč se za mnogobrojen nakup v moji trgovini bilježim z vsem spoštovanjem

Fran Bergant, trgovec.

(1342-2)

KÔPEL

Preizkušeno zdravilišče za bolezni v železcu, najetih in ledvicah, z sladkorno boleznijo (diabetes), žolčne kamene, katarhe v golfancu in na krklju ito.

Prospekti se dobe pri ravnatelju Jožne železnice postaja: Polčane (Pölschach) žolčne kamene, KASNO PREBIVALIŠČE katarhe v golfancu in na krklju ito.

Solidna in izvrstna

prodajalka

išče službe pri trgovini, vsprejme tudi kako malo (1378-1)

gostilno na račun.

Ponudbe se prosijo do 16. julija t. l. poste restante „K. K.“ postaja Ptuj (Pettau).

Kateri?

gospodov trgovcev želi sprejeti pomočnika, specerista, koji ima v 25 letu dobra večletna spričevala, blagovoli svoje vprašanje staviti pod poste restante št. „2001 B. R.“ Ljubljana. (1353-3)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Isli, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osonni vlak v Jesenice. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 15 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra, Isli, Ausseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osonni vlak iz Jesenice. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 8 uri 20 min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1305)

Trgovski pomočnik

izurjen v manufakturski in specerijski stroki, se sprejme v službo za prvega. Trgovina: **And. Suppanz-a** (1373-2)

Pristova, Stajersko.
Ponudbe naj bodo pisane nemški.

Na prodaj

Je par dobro vvoženih pristno bosenskih konj (arabskega pokolenja) z naprso opravo, in napol pokrit kaleselj s smetljivo streho, dalje fini (1352-3)

salonski glasovir

pristen Bösendorfer iz palisandrovega lesa, dobro ohranjen. — Povpraša naj se pri **F. M. Schmitt-u, Pred škofjo 2.**

Energičnega oskrbnika

primerne starosti, kateri mora biti v poljedelstvu in kletarstvu popolnoma izurjen in vešč pisave, se išče za večje gospodarstvo. (1361-2)

hišna oskrbnica

tudi primerne starosti in z dobrimi spričevali. Oba morata biti samskega stanu. Več pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Srajce, kravate, svilnato blago

se popolnoma

sukneno, platneno in drugo manufakturno blago

po polovičnih cenah

nepreklicno le do konca julija t. l.

prodaja (1178-12)

na Sv. Petra nasipu št. 2.

Sloveči profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo

Želodčno tinkturo

lekarnarja Piccoli v Ljubljani

dvornega založnika Nj. Svetosti papeža

Razpošilja se proti povzetju v skatljicah po 12 in več stekleničic. (1368-1)

kot želodce krepčujoče in tek vzbujajoče, dalje kot prebavljeno in telesno odprje pospešujoče sredstvo, posebno onim, ki trpi na navadnem telesnem zaprtju.

Dijak z višje realke

resen in spreten, se sprejme za **instruktorja** čez počitnice na deželi. (1377-1)
Ponudbe naj se pošiljajo pod „Dijak z realke“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Lepo stanovanje

v I. nadstropju, obstoječe iz 3 sob, kuhinje in posebnega vrta s paviljonom, se odda od 1. avgusta t. l. naprej za letno najemščino **250 gld.** (1311-5)

Vpraša naj se pri hišnem posestniku gosp. **V. Hanušu, Kuhnova cesta št. 21**, nasproti domobranski vojašnici.

Pobiralec denarjev

ob enem prodajalec, dobi trajno službo z gotovo plačo in provizijo.

Zahteva se majhna kavcija.

Ponudbe pod „Prodajalec 500“ na upravništvo „Slov. Naroda“. (1374-2)

Glasovir

skoro nič rabljen, se prodaja.

Kje, pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Zaradi odpotovanja

se prodaja

nekaj pohištva

jako ceno (1366-2)

na Resljevi cesti št. 18, I. nadstr.

Letovišče.

Stanovanje s prav lepim razgledom, blizu drevoreda, zunaj mesta, se po dogovoru odda.

Ob enem priporočam tudi za obilen obisk

gostilno „pri Kroni“ v Kranji.

(1376-1) **Janko E. Sirc.**

Št. 22.579. (1349-2)

Razpis.

Na dan obletnice poroke Njene c. in kr. Visokosti gospé nadvojvodinje Marije Valerije

razdeliti je mej petero ubogih vdov ljubljanskih 400 kron.

Prošnje za podelitev teh podpor vložiti je **do 26. t. m.** pri podpisnem uradu.

Mestni magistrat v Ljubljani
dné 2. julija 1900.

Nepreklicno do 20. julija 1900

bode se od srede 4. julija naprej na

Sv. Petra nasipu št. 2

radi pomanjkanja prostora v glavni prodajalni

vse vrste manufakturnega in oblačilnega blaga

po vsaki le mogoči najnižji ceni prodajalo.

Z odličnim spoštovanjem

(1323-4)

K. Schumi & C.

„pri novi tovarni“.

Dunajska cesta št. 6. LJUBLJANA. Sv. Petra nasip št. 2.

Podpisani priporočam slav. občinstvu svojo veliko zalogo koles, posebno občeznana prava

Styria kolesa

s patentiranim krogličnim tečajem, najboljši in najsolidnejši sistem v l. 1900, jako trpežna in lahko tekoča.

Vsi modeli so **enotno zboljšani** in poleg tega so **jako znižane cene.**

Pripomniti moram, da imam v zalogi edino le modele 1900, kajti vse prejšnje razprodal sem v jeseni pod svojo ceno, samo da mi bode moč v sedanji sezoni le z letošnjimi modeli slavnemu občinstvu vstrezati.

Ceniki poštne prosti.

Spoštovanjem

Filiala v Kamniku: **Janko Pohlin.**

Franc Čuden, na Velikem trgu nasproti rotovža.